

DERVİŞ MİSKÎN'İN NAMÂZ MANZÛMESİ

DERVİŞ MİSKÎN'S PRAYER POETRY

Doç. Dr. Muhammet KUZUBAŞ

Kocaeli Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Kocaeli/Türkiye

ORCID :0000-0001-2345-6789

Reference

Kuzubaş, M. (2020). "Derviş Miskîn'in Namâz Manzûmesi", Academic Social Resources Journal, (eISSN: 2636-7637), Vol: 5, Issue: 15; pp: 351-360

ÖZET

Türk edebiyatında İslâmî kültürün tesiriyle farklı dini konularda binlerce eser yazılmıştır. Halkta İslâmî bilincin yerleşmesinde bu eserlerin önemli katkıları olmuştur. Şiirin akılda kalıcı yönünü dikkate alan şairler, kolay ezberlenmesi ve sonraki nesillere aktarılmasının kolay olması sebebiyle dinî konuları anlatırken şiiri bir araç olarak kullanmışlardır. Bu bağlamda diğer dinî konuların yanında ibadetlerin önemini anlatan eserlerin sayısı az değildir. Çalışmamızda, tekke-tasavvuf kültürü dairesinde namazla ilgili yazılmış olan bir manzûmeden bahsedilecektir. İncelediğimiz ve metnini verdiğimiz manzûme Miskîn adlı bir şairin 45 dörtlükten oluşan bir eserdir. Sade bir dille yazılmış olan manzûme, bir fıkıh kitabı değildir. Manzûmede namazın önemi ve namaz kılmayanların durumu şairin perspektifinden sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Klâsik Edebiyat, İslâmî Edebiyat, Şiir, Namaz, Miskin

ABSTRACT

Thousands of works have been written on different religious subjects under the influence of Islamic culture in Turkish literature. These works made important contributions to the establishment of Islamic consciousness in the public. Poets, who take into account the catchy aspect of poetry, used poetry as a tool when describing religious subjects because it is easy to memorize and transfer to next generations. In this context, the number of works explaining the importance of prayers along with other religious subjects is not few. In our study, a poem written about prayer in the dervish lodge-sufism culture will be mentioned. The poem that we have examined and given its text is a work of a poet named Miskîn, consisting of 45 quatrains. In the poet, the importance of prayer and the situation of those who do not pray are presented from the poet's perspective.

Keywords: Classical Literature, Islamic Literature, Poetry, Prayer, Miskin.

1. GİRİŞ

İslamiyet'in kabulünden sonra teşekkül eden Türk edebiyatının dayandığı temel kaynaklardan en önemlisi İslâmî kültürdür. Osmanlı döneminin sosyal ve kültürel yapısından dolayı genellikle iyi bir dinî eğitim almış olan klâsik edebiyat şairleri, şiirlerinde dinî unsurlara sıklıkla yer vermişlerdir.

Dinî kültürün şiirde kullanımını temelde üç şekilde ele almak mümkündür. Bunlardan birincisi, İslâmî hassasiyet içeren; dinî kavram, kaide ve inanışları şiirin etkileyici kudretiyle muhataplara aktarmayı ve bu vesileyle bir nevî tebliğ vazifesini ifa etmeyi amaçlayanlardır. Genellikle sanat gayesi güdülmeyen bu tür eserlerde şairlerin amacı Allah ve Peygamber sevgisini gönüllere naksetmek, İslâm'ın güzelliklerini aktarmak, dimağlarda ilahî bir iz bırakabilmektedir. Bu eserlerde İslam dairesinden ayrılan insanın akıbetinin hayır olmayacağı da ifade edilerek uyarılara da yer verilir. İslâmî Türk edebiyatının ilk temsilcilerinden olan Ahmet Yesevî'nin "hikmet"lerini; Yûnus'un ilâhilerini; mevlid hikâyelerini; Geyik Destanı, Güvercin Destanı, Kesikbaş Destanı gibi küçük hikâyeleri ve ibadetlerin önemini anlatan manzûmeleri bu kapsamda değerlendirebiliriz. İslâm'ın sevdirilmesini amaçlayan Ahmed Yesevî, Yûnus Emre, Hacı Bektaş-ı Velî, Hacı Bayram-ı

Velî, Aziz Mahmud Hüdâyî gibi birçok şahsiyetin, ibadetlerin fikhî yönlerini zikretmekten ziyade İslam ahlâkını öğreterek “Müslüman”ca yaşanmasını temin etme ve insanlara İslâmî şuur kazandırma gayretinde olduklarını söyleyebiliriz.

İkincisi grup eserler, ilmî yönleri ağır basan ve hatta bu sebeple medreselerde de okutulanlardır. Çoğunlukla Arapça veya Farsçadan tercüme şeklinde karşımıza çıkan bu tür eserlere Kerîmî'nin *Manzûmetü'l-Fıkh*'ı, Gülşehrî'nin *Kudûrî Tercümesi*, Seyyidî'nin *Manzûme-i Fıkh-ı Keydânî*'si vb. örnek verilebilir. Gubârî'nin *Hac Manzûmesi*, Nâlî Muhammed Efendi'nin *Manzûme der Menâsiki'l-Hacc*'ı, İlmî Dede'nin *Manzûme-i Ferâ'iz*'i ve Hüseyin bin Ali'nin aynı addaki eseri ibadetle ilgili yazılan manzûmelerdendir.

Son olarak da, İslâmî bir tebliğ gayesi gütmeyeceği ve genel anlamda diğerleri gibi dinî bir muhtevaya sahip olmadığı hâlde inanç ve gelenekler dairesinde İslâmî kültürün tesirinin tezahür ettiği eserlerdir. Herhangi bir divanda, mesnevîde ya da başka manzum bir eserde az veya çok ayet ve hadislere yer verildiği, farklı vesilelerle genel İslâmî inanışlara temas edildiği ve namaz, oruç, hac, zekat, zikir gibi ibadetlerin çeşitli yönlerine değinildiği görülmektedir. Mesela,

Men fakîrem sen ganî vergil zekât-ı hüsn
Şer' içinde hem manadur hem sana vâcib zekât¹

beytinde Kur'ân-ı Kerîm'de pek çok ayette geçen “zekat” ibadetine atıfta bulunularak güzellik zengini olan sevgilinin bu “güzellik nimetinden” mahrum olan âşığa zekatını vermesi gereğine işaret edilmiştir.

Yapışuben dile hâcet o mehün zülfüne kim
“Leyletü'l-Kadr”dur anun birisi biri “Berât”²

beytinde ise Kadir ve Berât gecelerinde yapılan ibadetlerin ehemmiyetine işaret eden ayet ve hadislerden yola çıkılmıştır. Bu iki beyitte şairlerin gayesi doğrudan bir tebliğ ya da ibadetlerin ehemmiyetini vurgulamak değildir. Âşık-maşûk ilişkisi çerçevesinde meramını anlatmak isteyen şairin İslâmî unsurları (ayet, hadis ve inanışlar) bir dayanak, delil ve şahit olarak göstermesi söz konusudur.

Çalışmamızda birinci grup olarak nitelediğimiz eserler arasında sayabileceğimiz bir namaz manzûmesi ele alınmaktadır. Yukarıdaki tasnifimiz dairesinde birinci grup eserler içinde zikredebileceğimiz manzûmede namaz ibadetinin ehemmiyetine vurgu yapılmakta, namaz kılmayan insanların durumu ortaya konmaya çalışılmaktadır.

2. MİSKÎN'İN “NAMAZ MANZÛMESİ” ADLI ESERİ

Hadîs-i şerîfte “dinin direği” olarak nitelenen namaz ibadetiyle ilgili yukarıda da kısmen zikredildiği gibi birçok eser kaleme alınmıştır. Manzum, mensur veya nazım-nesir karışık olarak kaleme alınan bu eserlerde sanat ortaya koyma niyeti olmadığı açıktır. Edebiyatımızda namazla ilgili eserlerden birisi de Miskîn adlı bir şair tarafından yazılan *Namaz Manzûmesi*'dir. Eserin telif tarihi belli değildir. Dörtlüklerle ve 8'li hece ölçüsüyle yazılan manzûmede iki farklı redif kullanılmıştır. İlk dört dörtlüğünün redifi “dimiş” iken sonraki 41 dörtlüğün redifi “bey-namâz”dır.

Manzûmenin başlığı “*Hazâ Bey-namâz İlâhîsi*” şeklinde harekelenmiştir. Manzûmenin redifi durumunda olan *bey-namâz* kelimesi *Farsça bî-namâz* kelimesinin halk arasındaki söyleniş şeklidir. Halk söyleyişine uygun olacağını düşündüğümüz için metinde *bey-namâz* şeklinde okumayı tercih ettik.

¹ Fuzûlî (1997). *Divan*. (Haz: K. Akyüz, S. Beken, S. Yüksel; M. Cumber), Ankara: Akçağ Yayınları (40/3).

² Ahmet Kırkkılıç (1998). *Sultan Üçüncü Murad Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri ve Divanı'ndan Seçmeler*. İstanbul: Kültür Bakanlığı Yayınları, s. 68.

Manzûme, namazın şartlarını ve rükünlerini anlatan veya namazın kılınış şeklini öğreten fikhî bir eser değildir. Manzûme, İslamî hassasiyeti üst seviyede olan bir sūfînin namaz kılmayan kişilerle ilişkileri düzenlemede Müslümanlara yönelik tavsiye ve nasihatlerini içeren bir mahiyete sahiptir. Herhangi bir sanat gayesi gütmeyen müellif, sade bir Türkçeyle yazdığı manzûmesinde namazın insan üzerindeki etkilerine işaret ederek, namaz kılmayanların durumlarını ortaya koymaya çalışır. Namaz kılmayanlar ağır bir dille eleştirilir, hatta hakarete varan ifadelerle tavsif ve tasvir edilir. Eserin yazıldığı dönem düşünüldüğünde namaza verilen ehemmiyeti gösteren bu tavsif ve tasvirler, kötüyü göstererek iyiye yönlendirme anlayışı dâhilinde düşünülebilir. Manzûme birçok mısraıyla nasihat içeren niteliktedir. Bu bağlamda tür olarak nasihat-nâme özellikleri gösterir. Namazla ilgili buna benzer eserlerin namâz-nâme adıyla bir edebî türü karşılayabilmesinin de mümkün olduğunu söyleyebiliriz.

3. MÜELLİF HAKKINDA

Manzûmenin müellifini mahlasın geçtiği son bölümden tespit edebiliyoruz:

1. Nüsha	2. nüsha
Çarkçı Miskîn gör ne demiş	Miskîn dervîş gör ne demiş
Bârîye şükr eyle demiş	Bârîye şükr eylemiş
Bu sözleri lezîz söylemiş	Âb-dest namâz gör ne demiş
Vay ne zâlimdür bey-namâz	Vay ne Yezîddür bey-namâz

Her iki nüshanın son dörtlüklerinde şairle ilgili ortak olarak geçen mahlas Miskîn'dir. Birinci nüshada şairin ismi Çarkçı Miskîn olarak geçmektedir. Çarkçı kelimesinin çarıkçı olarak anlaşılması daha makuldür. İkinci nüshada ise Miskîn kelimesinden sonra Dervîş kelimesinin eklendiği görülmektedir. *Çarkçı Miskîn* veya *Miskîn Dervîş* şeklinde ismi zikredilen şairin tavsifinde kullanılan kelimelerin ayrıntılı bir bilgiye sahip olmadığımız hayatı hakkında ipuçları verdiğini söyleyebiliriz. Hem şiirin üslubu hem de şairle ilgili kullanılan kelimeler, onun tekke-tasavvuf kültürü içinde yetişen veya o kültürden etkilenen bir kişi olduğunu ortaya koymaktadır.

3. ESERİN NÜSHALARI

Çalışmamız, eserin iki nüshasına dayanmaktadır. Birinci nüsha, Milli Kütüphane Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi koleksiyonunda 06 Hk 4383/4 demirbaş numarasıyla kayıtlıdır.³ Bu nüsha, 5 eserin bir araya getirilmesiyle oluşturulmuş 94 varaklık bir külliyat içindedir. Külliyat Birgîvî Mehmed Efendi'nin Vasiyet-nâme'si ile başlar, müellifi meçhul Risâle-i Fıkhiyye ve Risâle-i Mev'ize ile devam eder. Namâz Manzûmesi'nin ardından son eser İbrahim Efendi'nin Risâle-i Zikr-i Cehrî'sidir. Mehmed bin İbrâhîm tarafından 1138 (1724) tarihinde istinsah edilen nüsha 45 dörtlüktür.

Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu 06 Mil Yz A 2139/2 kayıt numarasında bulunan diğer nüsha 1186 (1172) istinsah tarihlidir.⁴ Nüshanın müstensihî belli değildir. Harekeli nesihle yazılan nüsha 75 varaklık bir külliyat içerisindedir. Külliyatta Sâdıkî'nin Hakâ'ik-i Şükür-nâme'si, Süleyman Çelebi'nin Vesîletü'n-necât'ı, müellifi belli olmayan Mevlid Hikâyeleri ve Dâstân-ı Gurbet adlı küçük bir manzûme yer almaktadır. Bu nüshadaki Namaz Manzûmesi ise 38 dörtlükten oluşmaktadır.

³ Metinde AÖ nüshası olarak gösterilmiştir.

⁴ Metinde MK nüshası olarak gösterilmiştir.

3. METİN

HAZĀ BEY-NAMĀZ İLĀHĪSİ⁵

AÖ 77b İſit ey bey-namāz olan
MK 8a Ol yüce Allah ne dimiſ
Çıksun yerimden göğümden
Ġayrı⁶ taſrı bulsun dimiſ

Yumaz elini yüzünü
Gözler cehennem yolunu
Ölümi ħıncır ölümi
Ķo imānsız olsun dimiſ

İnsān yaradıldıñ sen de
Yüz bin la‘net iner günde
Seksen biñ yıl cehennemde
Yaşsam gerek bilsün dimiſ

Dünyā yalan imiſ yalan
Cümle gider bunda gelen
Bey-namāz ile dost olan
Beni⁷ düşmān bilsün dimiſ

Bey-namāza virme selām
Yedügi geydügi ħarām
‘Azāb olur şabāħ aħşam⁸
Çirkin yüzlüdür bey-namāz

MK 8b Eli ayağı sağ ola
Andan şafālı aĝ⁹ ola
Köpekler andan yeg ola
Ķara¹⁰ yüzlüdür bey-namāz

Mü‘ezzinler bekleyecek¹¹
Cemā‘at şaf şaf olıcağ
Ķaçar imāmı göricek

⁵ Başlık MK’de yer almaktadır. AÖ’de başlıkla bulunmamakla beraber metinden önce şu beyit yazılıdır:

Ķıl namāzı kim sa‘adet tādurdur
Şöyle bil ki mü‘minün mi‘rādurdur

⁶ ĝayrı / özüne AÖ

⁷ beni / bana AÖ

⁸ aħşam / şām AÖ

⁹ aĝ / ağ MK

¹⁰ Ķara / çirkin AÖ

¹¹ bekleyecek / bekleyincek MK

Hey¹² ne mel' ündur be-namāz

Bey-namāz şüretde beşer
Şeytān kulağına işer
Ölümi göricek şaşar
Hey ne zālimdür¹³ bey-namāz

AÖ 78a Bey-namāzın hayf cānına
Şeytānlar gelür yanına
Hem kaçd ide imānına
Vay ne merdüddür¹⁴ bey-namāz

Bey-namāzı Allāh sevmez
Resūliñ ümmeti olmaz
Cennetiñ қоқısın tuymaz
Vay ne mel' ündur bey-namāz

Bey-namāzdan murdār yoқdur
Şıgır gibi қармı тоқdur
Namāz yüregine oқdur
Hey ne zālimdür bey-namāz

MK 9a Zinhār қоңşuluқ eyleme
Etmegi gelürse yeme
Sen aña Müslimān dime
Gör ne mel' ündür¹⁵ bey-namāz

Elin yüzün yumaz
Şaçın¹⁶ şaқālın ғaramaz
Bir işi Haққа yaramaz
Қара yüzlüdür bey-namāz

Evi var mescid yanında
Yüzi yoқ Haқ dīvānında
Қorlar kāfir mezārında
Vay ne mel' ündur bey-namāz

Bey-namāz ile oturma¹⁷

¹² hey / gör MK

¹³ key ne zālimdür / vay ne mel' ündur MK

¹⁴ merdüddür / mel' ündur MK

¹⁵ mel' ündür / hınzirdür MK

¹⁶ saçın / hem AÖ

¹⁷ bey-namāz ile oturma / saçın bey-namāzla turma AÖ

Ḥasta olsa ḥālin¹⁸ şorma
 Ölürse namāzın kılma
 Vay ne zālimdür¹⁹ bey-namāz

Bey-namāza virme kıızıñ
 Giceye döner gündüzüñ
 Ecel gelür hem aņsızın²⁰
 Hey ne ġāfildür²¹ bey-namāz

Bey-namāzıñ kızın alma
 Günāh deñizine²² ıalma
 Kendüñi ıamuya şalma
 Gör ne köpekdür bey-namāz

AÖ 78b Dutmaz resülüş sözüni
 Balcıġa depsem yüzüni
 Vursam²³ ııkıarsam gözüni
 Āh ne zālimdür²⁴ bey-namāz

MK 9b Bey-namāzıñ ıalbi ıara
 Ḥaı ıatına nice vara
 Yarın maḥşerde yerine²⁵
 ıirkin yüzlüdür bey-namāz

Şabāḥ olınca²⁶ ġerinür²⁷
 Āb-dest almaġa erinür
 Yarın maḥşerde yerinür
 ıara yüzlüdür bey-namāz

Yatır ıoņuz²⁸ ġibi ḥorlar
 ıalkıar eşek ġibi ırlar
 Anı cehenneme²⁹ ıorlar
 ıızılı³⁰ gözlüdür bey-namāz

¹⁸ ḥasta olsa ḥālin / ḥasta olursa ḥātırın AÖ

¹⁹ zālimdür / köpekdür AÖ

²⁰ hem aņsızın / aņsızın AÖ

²¹ hey ne ġāfildür / gör ne ḥınzırdur MK

²² deñizine / deryāsına MK

²³ vursam / ursam AÖ

²⁴ āh ne zālimdür / vay ne mel'ündür MK

²⁵ maḥşerde yerine / ıopar yüz ıara yerine AÖ

²⁶ olınca / olıcaı MK

²⁷ ġerinür / göyinür AÖ

²⁸ ıoņuz / ḥınzır MK

²⁹ anı cehenneme / cehennem iıre AÖ

³⁰ kızılı/ ıara AÖ

Bey-namāz kelbiñ biridür
 Cehennem anıñ yeridür
 Münāfıklar serdārıdır³¹
 Şöyle mel' ündür bey-namāz

Āb-destsiz yir çöregi
 İnşāallāh agrır yüregi
 Olur tamunuñ diregi
 Gör ne mel' ündür³² bey-namāz

Bey-namāz şeytān qardaşı
 Hiç secdeye qoymaz başı
 Eger erkek eger dişi
 Cümle mel' ündür bey-namāz

Bey-namāz Hāqqın merdūdı
 İtmez rükū' ı sücūdı
 Olur mü'minler cühūdı
 Vay ne zālimdür bey-namāz

MK 10a Bey-namāz Hāqqın düşmeni
 Āteşden olur kefeni
 Gice gündüz yanar teni
 Vay ne mel' ündür bey-namāz

AÖ 79a Hāq anı merdūd eylemiş
 Şeytān kulağına yol eylemiş
 İslām nedür hiç eylemiş
 Vay ne mel' ündür bey-namāz³³

Namāzdur cennete qoyan
 Namāzdur günāhı yuyan³⁴
 Bey-namāzda olmaz imān
 Vay ne gāfildür bey-namāz

Namāzı kılan ider huzūr
 Qabri olur toptolu nūr
 Aña naşib olur hem hūr³⁵

³¹ münāfıklar serdārıdır / Hāq rahmetinden beridür MK

³² mel' ündür / zālimdür MK

³³ Bu dörtlük MK'de yoktur.

³⁴ 1. ve 2. mısraları yerleri MK'de değişiktir.

³⁵ Aña naşib olur hem hūr / Hem aña naşib olur hūr MK

Ƙara yüzlüdüŕ bey-namāz

Namāz ƙılan sever Haƙƙı
Namāz ƙılmayandur ŝaƙī
Secde itmedi ŝeytān fakı
Vay ne köpekdür bey-namāz³⁶

Bey-namāzın dīni ħarāb
Her gün olur aña ' azāb
Ŗu yirine ier türāb
irkin yüzlüdüŕ bey-namāz³⁷

Bey-namāz ƙatı murdārdur
Mağberese anıñ ıardur
Melekler andan bīzārdur
Gör ne mel' ündur bey-namāz

Bey-namāzın yoğdur imānı
Gitmişdür³⁸ ŝekk ü gümānı
Ŗeytān olur tercümānı
Gör ne mel' ündur³⁹ bey-namāz

Mü 'min⁴⁰ geinür dünyāda
Münāfiğ olur tenhāda
Oğlı ƙızı ħarām-zāde
Gör ne zālimdür bey-namāz

Mescid yanına varamaz
Namāz ƙılanları göremez⁴¹
Bey-namāz uçmağā giremez
Vay ne zālimdür⁴² bey-namāz

Zinhār ƙoñşulukda ƙomañ
Etmegi gelürse yimeñ
Siz aña müslümān dimeñ
Hey ne mel' ündur bey-namāz⁴³

³⁶ Bu dōrtlük MK'de yoktur.

³⁷ Bu dōrtlük MK'de yoktur.

³⁸ gitmişdür / gitmiş MK

³⁹ mel' ündur / köpekdür MK

⁴⁰ Mü 'min / Müslimān MK

⁴¹ İlk mısra AÖ'de ŝöyledir:

Ol zālim **ıağlayıcağ**

ıurmaz namāz ƙılanları göremez

⁴² Zālimdür/ köpekdür zālimdür köpekdür

- AÖ 79b Bulduğunu şığırca yir
Gerekse var ögüt vir
Kulağı işitmez gözi kör
Hey ne mel'ündür bey-namāz⁴⁴
- Niçe mü'minleri görse
Biñ kere ögüt virilse
Tutmaz eger ölür ise
Vay ne zālimdür bey-namāz⁴⁵
- Namāz kılmayan kişi
Yaramaz işdür teşvīşi
Eger irkek eger dişi
Cümle mel'ündür bey-namāz⁴⁶
- MK 10b Gözlerinden çapağ açar
Söyler ise hātır⁴⁷ yıkar
Dört mezhebden taşra çıkar
Vay ne mel'ündür⁴⁸ bey-namāz
- Namāz kılmayan nāşidür
Şeytān anıñ kardaşidur
Münāfıkların başidur
Şöyle mel'ündür⁴⁹ bey-namāz
- Bey-namāz şeytān atıdur⁵⁰
Cehenneminiñ hem etidür
Toñuzdan dañi kötüdür
Vay ne zālimdür⁵¹ bey-namāz
- İRte olduğini görür
Yorganı başına bürür
Hınzır gibi murdār ölür
Vay ne mel'ündür⁵² bey-namāz

⁴³ Bu dörtlük MK'de yoktur.

⁴⁴ Bu dörtlük MK'de yoktur.

⁴⁵ Bu dörtlük MK'de yoktur.

⁴⁶ Bu dörtlük MK'de yoktur.

⁴⁷ söyler ise hātır / Söylesen hātırın MK

⁴⁸ vay ne mel'ündür / gör ne cünübdür AÖ

⁴⁹ mel'ündür zālimdür MK

⁵⁰ bey-namāz şeytān atıdur / ol şeytāniniñ hem atıdur AÖ

⁵¹ zālimdür / köpekdür MK

⁵² vay ne mel'ündür / gör ne cünübdür AÖ

Yir t ze t ze  regi
İn all h ağrıya yüregi
Olur  amunuđ diregi
Hey ne mel   ndur bey-nam z

 ar cı Misk n⁵³ g r ne dimiş
B r ye Şükr eyle dimiş
Bu sözleri lez z dimiŐ⁵⁴
Vay ne Yez dd r⁵⁵ bey-nam z

Temmet 'l-kit b bi-  avni'll hi'l-meliki'l-Vehh b
Mehmed bin İbr him el- a ıb 'l-C mi' u   Ali PaŐa fi beldeti Tokad⁵⁶
1138 (1724)

KAYNAKÇA

Fuz l  (1997). *Divan*. (Haz: K. Akyüz, S. Beken, S.Yüksel; M. Cumbur), Ankara: Akçağ Yayınları.

Ahmet K rkklı  (1998). *Sultan   nc  Murad Hayatı, Edebi KiŐliđi, Eserleri ve Divanı'ndan Seçmeler*. İstanbul: Kültür Bakanlığı Yayınları.

⁵³  ar cı Misk n / Misk n derviş MK

⁵⁴ Dimiş / söylemiş A 

⁵⁵ Yez dd r / z limd r MK

⁵⁶ Bu bölüm A 'de yer almaktadır.